

**Izmjene i dopune
PROGRAMA RADA
DRŽAVNOG ARHIVA U SISKU
ZA 2022. GODINU**

1. VANJSKA SLUŽBA

1.1 Nadzor nad zaštitom arhivskog gradiva u pismohranama stvaratelja/imatelja

Odjel za zaštitu arhivskog i dokumentarnog gradiva izvan arhiva će, ukoliko se situacija sa pandemijom COVID-19 normalizira, u 2022. godini obavljati redovite opće preglede prema detaljno izrađenom planu koji sadrži popis imatelja prve, druge, a ponekog i treće kategorije. Cilj pregleda je provjera stanja gradiva i utvrđivanje mjera zaštite kod ukupno 66 stvaratelja/posjednika gradiva na području nadležnosti Arhiva u Sisku. Stvaratelje/posjednike arhivskog gradiva upozorit ćemo na novi Zakon o arhivskom gradivu i arhivima te na obveze koje za njih proizlaze iz nove regulative. Preglede ćemo obavljati prema područjima gradova i općina, kako slijedi:

Grad Glina.....	3
Grad Hrvatska Kostajnica.....	4
Grad Ivanić Grad.....	7
Grad Kutina.....	8
Grad Novska.....	6
Grad Petrinja.....	4
Grad Popovača.....	2
Grad Sisak.....	20
Općina Dvor.....	3
Općina Hrvatska Dubica.....	1
Općina Jasenovac.....	1
Općina Kloštar Ivanić.....	2
Općina Križ.....	2
Općina Lekenik.....	1
Općina Sunja.....	1
Općina Velika Ludina.....	1

O svakom obavljenom pregledu sastaviti će se zapisnik, utvrditi mjere zaštite, a po potrebi izdati i rješenje sa utvrđenim rokom njihova izvršenja. Tijekom pregleda pažnja će se obratiti načinu vođenja uredskog poslovanja, načinu odlaganja gradiva u pismohranu, pohrani podataka u elektroničkom obliku i njihovoj zaštiti, materijalno-fizičkoj zaštiti gradiva, izradi i primjeni propisa kao i evidencijama o gradivu.

U slučaju potrebe, žurno će se intervenirati radi pružanja stručne pomoći, te osiguranja odgovarajućeg smještaja gradiva. Poduzet ćemo i do 30-tak kontrolnih pregleda stanja u pismohranama stvaratelja s ciljem povećanja i ubrzanja učinkovitosti provođenja naloženih mjera zaštite gradiva. Registrirat će se i novoosnovane pismohrane.

1.2. Nadzor nad odabiranjem arhivskog gradiva u pismohranama

Na zahtjev imatelja, a u skladu sa zakonom i drugim propisima te na temelju posebnih propisa koje zajedno utvrđuju Arhiv i imatelji, obavljat ćemo nadzor nad odabiranjem arhivskog gradiva te odbacivanjem bezvrijedne mase dokumentarnog gradiva kojem su istekli rokovi čuvanja.

Prema dosadašnjem iskustvu možemo predvidjeti 30 – 40 postupaka odabiranja arhivskog gradiva odnosno izlučivanja neodabranog.

1.3. Nadzor nad zbirkama i arhivskim gradivom u privatnom vlasništvu

Nastavit će se s nadopunjavanjem postojećih evidencija i po potrebi izraditi nove osnovne podatke o arhivskom gradivu koje se čuva izvan Arhiva, a u privatnom je vlasništvu. Posebnu pozornost posvetit ćemo privatnim pravnim osobama iz oblasti gospodarstva, ali i jačati suradnju sa kolekcionarima na sisačkom arhivskom području.

1.4. Vrednovanje

1.4.1. Izrada posebnih popisa

Imatelje gradiva ćemo poticati na izradu posebnih popisa gradiva s rokovima čuvanja te na usklađivanje već postojećih s novim arhivskim propisima i pravilnicima. Arhiv će razmotriti svaku predloženu listu te dati mišljenje odnosno odobrenje istih.

1.5. Evidencije o arhivskom i dokumentarnom gradivu izvan Arhiva

Svi novi podaci prikupljeni prigodom općih i izvanrednih pregleda unosit će se u već postojeće analogne evidencije, a ukoliko se osiguraju tehničke predispozicije i u bazu podataka za sve imatelje i stvaratelje arhivskog gradiva u Nacionalnom arhivskom informacijskom sustavu.

1.6. Preuzimanje arhivskog gradiva

1.6.1. Preuzimanje po službenoj dužnosti

Arhiv sustavno preuzima javno arhivsko gradivo tako da svake godine novim akvizicijama u Arhiv pristigne cca 200 do 300 d/m novoga gradiva. No, akvizicije u 2022. godini uvelike će ovisiti o tempu obnove objekata stradalih u potresu. U takvim okolnostima teško je sa sigurnošću planirati akvizicije, jer je previše faktora na koje ne može utjecati Arhiv svojim djelovanjem. Svakako ćemo nastojati nove akvizicije gradiva poduzimati u skladu s već utvrđenom prioritarnom listom prema kojoj će prednost imati gradivo stvaratelja koje smo planirali preuzeti u prošlim izvještajnim razdobljima, no iz objektivnih okolnosti na koje nismo mogli utjecati još nije predano Arhivu, ali i gradivu fondova koje smo počeli preuzimati u proteklim godinama (veliki fondovi nastali radom stvaratelja sa kompliciranom i razvijenom strukturom). Nadalje prednost ćemo dati i gradivu stvaratelja I. kategorije,

posebice iz oblasti uprave i pravosuđa kao i gradivu stvaratelja iz oblasti gospodarstva nastalom u razdoblju bivše državne tvorevine SFRJ. Ukupna količina preuzetog gradiva u 2021. godini će iznositi **cca 165 d/m**.

U skladu s navedenim u 2022. planiramo slijedeće akvizicije:

- Od Sisačko-moslavačke županije kao posjednika Arhiv planira preuzeti gradivo niza likvidiranih poduzeća koja su djelovala na području bivše **Skupštine općine Sisak** koja je pretežito bila i njihovim osnivačem (mahom **trgovačka i proizvodna poduzeća**). Gradivo je nastalo u razdoblju od 1950. do 1990, u ukupnoj količini od 35 dužnih metara. Ova je akvizicija planirana u 2021. godini, no, kako je zgrada SM Županije pretrpjela znatna oštećenja akviziciju nije bilo moguće poduzeti. Gradivo će prije obnove ili rušenja zgrade svakako trebati evakuirati;
- Od **Petrokemije d.d. iz Kutine** Arhiv planira preuzeti još jedan dio gradiva nastao radom prednika ove tvornice iz socijalističkog razdoblja (do privatizacije). Riječ je o fondu čije je dijelove (gradivo pojedinih pogona, npr. Urea, Metan..) Arhiv već preuzeo, a u Opći inventar DASK je upisan kao **HR-DASK-925: Tvornica petrokemijskih proizvoda Kutina, 1960-1998**. Zbog reorganizacija kod stvaratelja, akvizicija nije poduzeta u 2021. kako je planirano. Akvizicija bi obuhvatila tehničku dokumentaciju bivših pogona nastalu u razdoblju **1960-1993**, u količini od 50 d/m;
- Od **Općinskog suda u Sisku** Arhiv će preuzeti gradivo nastalo njegovim radom u razdoblju od 1963.-1993. tj. do ključnih promjena i reorganizacije sudstva u skladu sa zakonima i propisima RH. U ovom slučaju riječ je o količini od 80 d/m.

1.6.2. Preuzimanje otkupom ili darovanjem

U skladu s financijskim mogućnostima Arhiva, tj. sa raspoloživom sumom odobrenih sredstava za ovu namjenu, nastaviti ćemo sa otkupom gradiva od privatnih imatelja, a u slučaju ponuda izuzetno vrijednih i rijetkih primjeraka arhivskoga gradiva uputit će se zahtjev državnom Povjerenstvu za otkup arhivskoga gradiva .

1.6.3. Evidencije o preuzimanju

Uz svaku akviziciju sastavit će se zapisnik o primopredaji, odnosno kupoprodajni ugovor ili ugovor o darovanju te sve preuzeto gradivo upisati u Knjigu akvizicija, odnosno u slučaju deponiranja gradiva u Knjigu depozita u skladu sa važećim propisima. Slijedom toga nastaviti će se i s upisom podataka iz Knjige primljenog gradiva u odgovarajuću internetsku aplikaciju za evidentiranje i opis arhivskoga gradiva (HAIS).

1.7. Stručna pomoć stvarateljima arhivskoga gradiva

Djelatnici Arhiva će na zahtjev imatelja i po potrebi, davati savjete o svim fazama obrade gradiva na terenu – pri izlučivanju, izradi popisa, pravilnika i posebnih lista gradiva, kao i davati upute o neophodnim uvjetima koji moraju vladati u prostorijama u kojima se odlaže i

čuva arhivsko gradivo. Arhivare koji nemaju položen stručni ispit poticati ćemo da tu obvezu riješe.

2. SREĐIVANJE I OBRADA ARHIVSKIH FONDOVA I ZBIRKI U ARHIVU

U 2022. godini će se nastaviti s obradom fondova čije je sređivanje bilo planirano i započeto je tijekom proteklih izvještajnih razdoblja. Pri tom ćemo stručno obraditi, sistematizirati i opisati još cca 100-tinjak d/m gradiva. Do kraja godine planiramo izraditi **6 novih sumarnih inventara te 2 analitička**.

Dakle, u 2022. godini radit će se na stručnoj obradi slijedećih fondova i zbiraka:

2.A. Uprava

2.A.1. Fond br. 29: Skupština općine Novska, 1963-1992, 88,8 d/m

Gradivo ovoga arhivskog fonda pristiglo je u Arhiv u više navrata, 1979, 2011. i 2018. godine, a u 2019. godini preuzete su u potpunosti i građevinske dozvole te uporabne dozvole sa projektnom dokumentacijom. Sređivanje je započeto 2017. godine, a obradu ovoga fonda planiramo nastaviti i u 2022. godini te pri tom stručno obraditi cca 45 kutija.

Paralelno s ovim poslovima prikupljaju se i podaci za sumarni inventar.

2.A.3. Fond br. 963: Skupština općine Petrinja, 1963-1992, 107 d/m

Arhivsko gradivo ovoga fonda pristizalo je u Arhiv tijekom 2017. i 2018. godine u osnovno sređenom stanju. Rad na obradi ovoga fonda započet je krajem 2019. godine, a nastavak je bio planiran i u 2021. godini, no, plan nije realiziran jer je prednost dana reviziji evakuiranih fondova iz spremišta SAC Petrinja u Sisak. Arhivist koji radi na obradi ovoga fonda je u drugoj polovici 2021. godine koristio roditeljski dopust sve do kraja godine pa ćemo stoga stručnu obradu ove cjeline nastaviti u 2022. Pri tom ćemo stručno obraditi do 60 d/m. Cilj obrade je sistematizirano gradivo koje ćemo sumarno opisati i popisati poštujući međunarodne norme za opis gradiva: ISAD (g) i ISAAR (CPF).

2.B. Pravosuđe

2.B.1. Fond/zbirka br. 901: Zemljišno-knjižni ured Kutina, 1861-1978, 364 knj., 274 sv., 43,55 d/m)

Gradivo je nastalo radom sudova u čijoj su nadležnosti bili gruntovni poslovi za kutinsko područje, od Kraljevskog sudbenog stola u Bjelovaru, Kotarskog suda u Kutini do Općinskog suda u Kutini. Zbirka sadrži posjedovne listove, napisnike, upisnike, imenike, poslovne iskaze i spise "Z" gore navedenih sudova u čijoj je nadležnosti ova gruntovnica u pojedinim vremenskim razdobljima djelovala. Krajem 2019. godine započet je rad na sređivanju i popisivanju ove zbirke. Tijekom 2021. godine obrada ove cjeline je nastavljena, no, u bitno manjem obimu nego što je planirano zbog prioritetnijih poslova na rješavanju velikog broja zahtjeva građana i pravnih osoba za izdavanje uvjerenja o podacima iz gradiva.

Dio gradiva pisan je na njemačkom jeziku, rukom pa identifikacija i obrada teku nešto sporije nego inače.

U 2022. godini planirano je stručno obraditi narednih 15-tak d/m gradiva ove cjeline.

2.G. Gospodarstvo

2.G.1. Revizija fonda br. 185: Tvornica tanina i furfurola Sisak – Sisak (1947-1970); 1946-1970, knj. 38, kut. 208; 22 d/m. SI.

Ova arhivska cjelina sređena je i izrađen je sumarni inventar 1990. godine (M. Margetić) na način uvriježen tadašnjom arhivskom praksom. Početkom 2022. godine biti će izvršena revizija ovoga fonda u skladu sa suvremenom arhivskom praksom i izradit će se sumarni inventar prema međunarodnim normama ISAD (g) i ISAAR (CPF) s ciljem njegove objave u novom, 3. broju Zbornika DASK.

2.G.2. Fond br. 438: Privredna komora Sisak, 1962 – 1991, 47,5 d/m

Gradivo ovoga fonda je pristiglo u Arhiv u više navrata, tijekom 1990. i 2013. godine. Sadrži i manje dijelove gradiva prednika ovoga stvaratelja.

U drugoj polovici 2020. godine započelo se sa stručnom obradom ovoga fonda, no, zbog prioritetnijih poslova nije nastavljen rad i u 2021. Stoga će se sređivanje i popisivanje ove cjeline nastaviti u 2022. godini, a nadamo se i okončati do kraja godine. Na kraju sređivanja nužno je izraditi sumarni inventar u skladu sa standardima ISAD (g) i ISAAR (CPF).

2.G.3. Fond br. 903: Željezara Sisak – Visoke peći (1946-1993), 1946-1993; knj 13, kut. 225; mape 4; 23,17 d/m. SI.

Ova je arhivska cjelina (podfond) izdvojena je iz mase gradiva nastale radom Željezara Sisak i sređena do sumarne razine 2011. godine. Sređivanjem preostalog gradiva Željezare naknadno je pronađeno još gradiva koje pripada cjelini Visoke peći.

Početkom 2022. godine izvršit će se revizija ove cjeline te revidirati sumarni inventar i prilagoditi ga za objavu u 3. broju *Zbornika Ad Acta*.

2.G.4. Fond br. 918: Željezara Sisak (1946-2000), 1946-2000, 600 d/m

Stručna obrada ove velike arhivske cjeline nastavit će se i u 2022. godini. Tijekom 2022. godine nastavit će se obrada serije *Organizacija i upravljanje* započeta u 2021. godini. u ukupnoj količini od 35,3 dužna metra.

2.G.5. Fond br. 970: Općinski zavod za zapošljavanje Sisak (klasif: G.2.13.) – Sisak (1956-1990) 1956-1990; 11,3 d/m.

Gradivo ovoga fonda pristiglo je u Arhiv tijekom 2017. godine, grubo sređeno i popisano, a 2020. godine pristigao je još jedan manji dio gradiva ovoga fonda čime je ova arhivska cjelina zaokružena. Sređivanje je planirano u 2021. godini, no nije niti započeto zbog prioritetnijih poslova rješavanja zahtjeva građana i pravnih osoba kao i seljenja/evakuacije gradiva iz potresom oštećenog objekta SAC Petrinja i polica glavne zgrade Arhiva u Sisku. Rad na obradi ovoga fonda planiramo obaviti tijekom 2022. godine. Fond ćemo popisati i opisati u skladu sa standardima ISAD(G) i ISAAR (CPF) do sumarne razine.

2.K. Osobni fondovi

2.K.1. Osobni fond 714: JANEŠ, Želimir, akademski kipar (Sisak, 1916. – Sisak, 1998.), 1967/1994: kut. 7; 0,7 d/m. PrP.

Fond je darovan Arhivu 1994. godine i prilikom primopredaje je grubo popisano. Sređivanje je planirano u 2021. godini, ali zbog izvanrednih okolnosti (COVID, potres) koje su prouzročile

novе neplanirane prioritete, stručnu obradu ove cjeline ćemo prolongirati za 2022. godinu kada planiramo ovaj fond detaljno obraditi i popisati. Na kraju sređivanja izradit ćemo analitički inventar u skladu sa ISAD (G) i ISAAR (CPF).

2.L. Zbirke

2.L.1. Zbirka br. 719: Zbirka Matičnih knjiga, digitalne snimke, 158 GB

Digitalne snimke matičnih knjiga relevantnih za matična područja na sisačkom arhivskom području preuzete su od Hrvatskog državnog arhiva krajem 2018. godine. Kako ova baza sadržava i dijelove matica drugih matičnih područja nužno je pregledati sve mape („foldere“) izdvojiti dio koji se odnosi na sisačko arhivsko područje te izraditi odgovarajuću e-bazu kojoj će se pridružiti odgovarajuće digitalne snimke.

Na ovom se poslu započelo raditi tijekom 2019. godine, no, posao nije okončan niti 2021. (zbog izvanrednih okolnosti uzrokovanih pandemijom, a zatim i katastrofalnim potresom na sisačkom arhivskom području). Stoga ćemo ovaj posao nastaviti i tijekom 2022. godine.

Poslovi na evidentiranju gradiva: Registar fondova, Opći inventar DASK, odnosno Hrvatski arhivski informacijski sustav (HAIS)

Ukoliko novi sustav bude prije kraja 2022. u potpunosti dovršen, paralelno sa provjerom postojećih podataka u bazi prenesenoj iz ARHiNET-a u HAIS, nastavit ćemo i sa detaljnijim opisom, tj. unosom podataka o nižim arhivskim jedinicama pojedinih arhivskih cjelina (fondova/zbiraka).

Tek preuzeti fondovi i zbirke te konačni podaci o pojedinim arhivskim fondovima i zbirkama nakon stručne obrade će biti upisani u Registar fondova, Opći inventar DASK kao i u HAIS.

3. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

3.1. 1. Preventivna zaštita – redoviti skrbnički poslovi

U okviru preventivne zaštite gradiva kontinuirano će se obavljati svi redoviti skrbnički poslovi u spremištima u Sisku i Petrinji i to: kontrola sigurnosti spremišta, izdavanje gradiva na korištenje i redovito ulaganje kao i kontrola mikroklimatskih uvjeta u spremištima. Poduzet će se sve potrebne radnje u slučaju eventualno uočenih odmakâ od propisa i stručnim preporukama definiranih granica.

3.1.2. Digitalizacija arhivskoga gradiva

Arhiv će u skladu sa svojim snagama i mogućnostima, nastaviti sa skeniranjem i pohranjivanjem arhivskoga gradiva u digitalnom obliku na server Arhiva. Sve arhivsko gradivo koje će biti snimljeno za potrebe izložaba pohranit ćemo na server.

Djelatnici Arhiva će surađivati sa djelatnicima Hrvatskog državnog arhiva iz Zagreba na poslovima digitalizacije u okviru projekta e-arhiva „Digitalizacija postojećih akata o gradnji na području cijele RH“ čiji je cilj stvaranje elektroničke baze dokumenta o gradnji nastalih između 1968. i 2015. godine.

4. KORIŠTENJE ARHIVSKOGA GRADIVA

4.1. Informacije korisnicima

Istraživačima i drugim korisnicima pružat ćemo na njihov zahtjev usmene i pismene informacije o arhivskom gradivu u svezi s pojedinim temama koje istražuju.

4.2. Čitaonica

U čitaonici glavne zgrade Arhiva u Sisku izdavat će se arhivsko gradivo na korištenje, na temelju pisanih zahtjeva, a u svemu u skladu sa novim Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima te Pravilnikom o radu u čitaonici DASK.

Vodit će se evidencija o korištenju gradiva, korisnicima i korištenom gradivu.

4.3. Korištenje gradiva u službene svrhe

Na službeni zahtjev gradivo ćemo izdavati na korištenje za potrebe državnih tijela i ustanova. Isto tako, na temelju službenog zahtjeva za posudbu, gradivo ćemo posuditi organima uprave, pravosuđa i dr. za službene potrebe.

4.4. Izdavanje preslika i podataka iz gradiva

Na zamolbe građana (korisnika) izdavat ćemo podatke iz gradiva, izvatke iz dokumenata i ovjerovljene prijepise dokumenata koji se čuvaju u Arhivu. Ukoliko se tražena dokumentacija ne nalazi u Arhivu, uputit ćemo stranke kome se mogu obratiti. Prema dosadašnjoj praksi očekujemo do 600-tinjak zahtjeva godišnje.

4.5. Korištenje gradiva za izložbe

Prema službenom zahtjevu i unaprijed utvrđenim signaturama izdat će se gradivo za izložbe koje priređuju druge ustanove.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ARHIVSKIH DJELATNIKA

Stručni djelatnici arhiva će izmjenjivati iskustva s djelatnicima drugih arhiva, pratiti stručnu periodiku i literaturu. Sudjelovat će na stručnim savjetovanjima, seminarima i predavanjima, pratiti trendove i nova dostignuća te ponude na tržištu vezane za najnovije oblike, načine i medije dugoročne pohrane podataka.

Arhiv će financijski i moralno poticati djelatnike na aktivno sudjelovanje na stručnim arhivističkim skupovima. Stručni djelatnici Arhiva sudjelovat će na arhivističkom savjetovanju u listopadu 2022. godine u organizaciji Hrvatskog arhivističkog društva i jednog od državnih arhiva.

Pratiti ćemo ponuđene edukacijske sadržaje s ciljem istraživanja mogućnosti korištenja sredstava iz EU fondova za kulturne programe, ali i za programe povećanja energetske učinkovitosti objekata s ciljem dugoročnih ušteda na potrošnji energije kao i postizanja višeg stupnja energetskog certificiranja zgrada.

6. ZAŠTITA I OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

Pratit će se izdavačka djelatnost u svrhu popune knjižnog fonda. Pri tom će prednost imati edicije objave gradiva, povijesnih tema – naročito lokalne povijesti, povijesti institucija, kao i izdanja iz oblasti arhivistike te pomoćnih povijesnih znanosti.

Sve novonabavljene knjige i časopisi bit će inventarizirane.

Knjige i časopisi će se na zahtjev istraživača izdavati na korištenje u čitaonici Arhiva.

Ukoliko Arhiv dobije suglasnost od Ministarstva kulture za popunjavanje radnog mjesta diplomiranog knjižničara prići će se sustavnoj reviziji knjižničkog fundusa Arhiva.

7. IZDAVAČKA DJELATNOST ARHIVA

7.1. Zbornik: „Ad acta“. Tisak i objava trećeg broja Zbornika.

U 2020. godini Arhiv je objavom prvoga broja zbornika: *Ad acta* pokrenuo izdavački projekt kojim namjeravamo jednom godišnje objavljivati izbor, prije svega, informativnih pomagala koja nastaju kao rezultat stručne obrade arhivskoga gradiva u vlasništvu ove ustanove, ostale stručne radove arhivističke tematike, a zatim i radove iz oblasti povijesti institucija. U Zborniku bismo rado objavljivali i popise arhivskoga gradiva koje se još uvijek nalazi kod stvaratelja tako da će svaki broj sadržavati barem jedan takav popis.

Osim informativnih arhivističkih pomagala u ovom bismo broju objavili i rad mr.sc. Miljenka Pandžića, arhivskog savjetnika u mirovini, pod naslovom: ***Pregled arhivskoga gradiva Hrvatskog državnog arhiva koja se odnosi na područje Siska od srednjeg vijeka do 1861. godine*** s kojim je kolega Pandžić sudjelovao u radu znanstvenog skupa **Sisak – više od 2000 godina postojanja** održanog u Sisku 1989. godine. Rad je već tada bio u planu za objavu u jedinstvenom zborniku. No, zbornik radova ovog znanstvenog skupa, iako je bio planiran i ugovoren kao obveza Skupštine općine Sisak, nikada nije objavljen. Nekolicina radova je objavljena u časopisu RADOVI Zavoda za hrvatsku povijest, poneki u Arhivskom vjesniku ili pak u okviru nekih drugih izdanja, no spomenuti rad do sada, nigdje nije objavljen. Kako je od trenutka nastanka teksta do danas, Hrvatski državni arhiv preuzeo još gradiva opisanoga razdoblja koje se odnosi na sisačko arhivsko područje, a bilo je i naknadnih promjena u Registru fondova HDA, spomenuti rad bi se dopunio odgovarajućim podacima i prilagodio suvremenoj arhivističkoj terminologiji. Spomenuta dopuna rada povjerena je arhivistu HDA, Borisu Suljagiću u statusu koautora. Naslov rada će biti neznatno izmijenjen, jer će uključiti i arhivsko gradivo nastalo do konačnog razvojačenja Vojne krajine, tj. **do 1881. godine**. Ovaj rad već sada daje konkretne informacije o relevantnim izvorima, a nakon adekvatne dopune

bit će nesumnjivo od koristi pri daljnjim istraživanjima povijesti, ali i poticaj za nove teme te vodič kroz gradivo koje do sada nije bilo valorizirano.

Uz inventare i opisani stručni pregledni članak, ovaj bi broj sadržavao i predgovor urednika i kazalo.

I ovaj broj, kao i dva prethodna, će imati opseg od 200 do 250 stranica uz maksimalno 10-tak ilustracija (ilustracije u vidu preslika izvornih dokumenata), a tiskali bismo ga u nakladi od 400 komada te formatu: 16,5 x 23,2 cm. Planiramo izraditi i elektroničko izdanje te ga, u dogledno vrijeme objaviti i na web stranicama Arhiva.

Stručni radovi odabrani za objavu će biti recenzirani i lektorirani.

8. KULTURNO PROSVJETNA DJELATNOST I PROMIDŽBA ARHIVA

Ovisno o količini sredstava koja će biti osigurana za ove namjene Arhiv će nastojati nastaviti s organiziranjem manifestacija koje želimo pretvoriti u tradicionalne, poput Tjedna arhiva i obilježavanja Međunarodnog dana arhiva.

8.1. Međunarodni dan arhiva

Prisustvo zamjetnog broja sisačkih rock i pop bendova u opisima Male enciklopedije hrvatske pop i rock glazbe (Nema problema, nakladnička djelatnost d.o.o. Rijeka, 1994.) potakla nas je na ideju o prezentaciji kojom bismo prikazali cvjetanje glazbene kreativnosti na području grada Siska s fokusom na pop i rock bendove.

Program pod naslovom *Gramoteka/diskoteka sisačkog pop-a i rock-a*, bismo realizirali kroz dva aspekta:

- Izložbom koja bi pružila presjek autorskih radova sisačkih pop i rock bendova kroz informacije o diskografskim zapisima od početka djelovanja prvog rock benda u Sisku 1961. godine pa sve do ratnog razdoblja početkom 1990-ih. Priču bi upotpunili fotografijama te novinskim zapisima;
- Izvedbama autorskih djela sa spomenutih diskografskih zapisa uživo uz sudjelovanje članova sastava koji su bili aktivni u spomenutom razdoblju.

Krajnji cilj ovoga programa je prikupiti arhivsku zbirku nosača zvuka koja bi predstavljala diskografiju sisačkih pop i rock sastava naznačenoga razdoblja.

Prezentaciju uključujući i spomenutu mini-izložbu bismo upriličili povodom Međunarodnog dana arhiva, 09.06.2022. godine.

Za ovu prigodu bismo pokrenuli još jednu u seriji on-line izložaba na našim web stranicama <https://www.dask.hr/projekti/virtualne-izlozbe>. Bit će to ovaj puta izložba posvećena 60. obljetnici postojanja i rada Državnog arhiva u Sisku kao samostalne ustanove.

8.2. Tjedan arhiva

Tradiciju organiziranja manifestacije pod naslovom Tjedan arhiva Državnog arhiva u Sisku planiramo nastaviti i u 2022. godini i to, ovaj puta, u tjednu od 21. do 25. studenog. Kroz različita javna događanja te otvorena vrata ustanove u navedenom tjednu namjeravamo progovoriti o arhivskoj djelatnosti općenito, osnovnim ciljevima i njenoj svrsi te u ovim okvirima ilustrirati i promovirati djelatnost i arhivsko gradivo Državnog arhiva u Sisku. Tematski, ovaj ćemo Tjedan arhiva prilagoditi prigodi 60. obljetnici postojanja i djelovanja Državnog/Povijesnog/Historijskog arhiva u Sisku kao samostalne ustanove.

Nacrt programa Tjedna arhiva 2022.g:

a. Postavljanje prigodne izložbe sa radnim naslovom: „DASK – 6 desetljeća utrke s preponama...“

60. obljetnica rada Državnog arhiva u Sisku prigoda je koju svakako želimo obilježiti. Mnoštvo sačuvanog dokumentarnog i ilustrativnog materijala koji svjedoči o postojanju i radu ove ustanove izložit ćemo na prigodnoj izložbi koju ćemo postaviti u prostoru velike čitaonice Arhiva.

Za postav izložbe ćemo koristiti tehniku digitalnog printa uz odgovarajuću grafičku pripremu, a nekolicina dokumenata će biti izložena u originalu u odgovarajućim zaštitnim vitrinama. Otvorenje izložbe, a ujedno i Tjedna arhiva 1922. godine priredit ćemo u ponedjeljak, 21. studenog s prigodnim programom i domjenkom.

Planiramo tiskati katalog izložbe sa maksimalno 6 stranica teksta i nešto ilustracija sa obaveznim kataloškim popisom izložaka.

b. Radionice za učenike srednjih škola

Tijekom tjedna planiramo organizirati barem 2-3 radionice s temama: *Kako istraživati arhivsko gradivo?*, te *Kako izraditi obiteljsko stablo?* Broj radionica ovisit će o kurikulumu kolegija povijesti u lokalnim školama i mogućnostima profesora da uz redoviti program uključe i posjet našim radionicama.

c. Promocija 3. broja Zbornika *Ad Acta*

Tiskanje slijedećeg broja Zbornika planirano je i razrađeno posebnim programom, no, njegovo predstavljanje bismo upriličili u sklopu Tjedna: Zbornik će predstaviti recenzenti, a uz predstavljanje ćemo organizirati i prigodan umjetnički program.

d. Tjedan arhiva 2022. godine će biti i **tjedan otvorenih vrata** Arhiva tijekom kojeg ćemo organizirati cjelodnevna dežurstva (od 8,00 do 20,00 sati). Za zainteresirane pripremiti ćemo i kratka, informativna predavanja o osnovnim pojmovima arhivistike, ciljevima arhivske službe, fundusu Državnog arhiva u Sisku, uz prezentaciju atraktivnijih i reprezentativnih primjeraka pojedinih arhivskih dokumenata, od povelja do filmskih zapisa. Obavijest o programu i sadržaju manifestacije, osim na web stranicama DASK, na Facebook portalu

Arhiva i u lokalnim javnim glasilima, poslat ćemo zajedno sa pozivnicama za otvorenje izložbe i Tjedna.

Tiskali bismo pozivnice sa programom Tjedna, a izradili bismo i pozivnice u e-obliku.

8.3. Promidžba Arhiva

8.3.1. Web stranice DASK

Na poslovima ažuriranja web stranica, objavi najnovijih informacija te objavi i pripremi gradiva u digitalnom obliku za objavu na web-u (virtualne izložbe DASK) radi jedna arhivistica kontinuirano. Ovaj posao nastaviti ćemo i u 2022. godini.

8.4. Facebook profil Državnog arhiva u Sisku

Facebook profil DASK koristimo za kontinuirano objavljivanje aktualnih događaja u Arhivu kao i za najave i komentare svih novosti u ustanovi. S ovim aktivnostima ćemo nastaviti i u 2021. godini, a na spomenutim poslovima kao i na ažuriranju web stranica je pored ostalih stručnih poslova angažirana jedna arhivistica.

9. ZAPOSLENICI

U Državnom arhivu u Sisku je već 10 godina evidentno povećanje opsega posla. Objašnjenje možemo potražiti dijelom u činjenici da su spremišni kapaciteti značajno povećani dogradnjom i adaptacijom zgrade 2008. godine, zahvaljujući čemu Arhiv konačno može preuzimati gradivo koje je godinama čekalo adekvatan smještaj. Svo preuzeto gradivo nužno je stručno obraditi i učiniti dostupnim korisnicima.

Na povećanje obima posla povremeno (ali sve češće) utječu i povremeni i privremeni zahtjevi zajednice koje Arhiv nije mogao unaprijed sagledati i isplanirati (legalizacija bespravno građenih objekata, sanacija posljedica potresa i potreba žurnog adekvatnog smještaja arhivskog gradiva.).

Povećanje obima posla je evidentno ne samo u domeni **stručnih poslova** već i kod **općih administrativnih i računovodstveno-knjigovodstvenih poslova**.

Osim toga, Arhiv djeluje već 6 desetljeća tijekom kojih prikuplja i **knjižnično gradivo** te stvara svoj stručni bibliotečni fondus potreban prije svega kao sekundarni izvor informacija korisnicima arhivskoga gradiva u čitaonici Arhiva, ali i samim zaposlenicima pri stručnoj obradi arhivskoga gradiva. Do danas Arhiv posjeduje bibliotečni fondus sa preko 7600 naslova djela te 1013 časopisa koji su inventarizirani te, zbog nedostatka stručnog djelatnika, samo u 20% dijelu katalogizirani i to samo kroz imenski katalog.

Pored evidentiranog navedenog broja naslova djela (upisanih u Inventar knjižnice) i časopisa, Arhiv posjeduje i dijelove stručnih knjižnica stvaratelja iz oblasti industrije sa sisačkog područja koji više ne djeluju, a čije je arhivsko gradivo preuzeto tijekom proteklih 5-6 godina. Uz arhivsko gradivo DASK je preuzeo i značajnije dijelove njihovih knjižnica. Pošto su to pretežito bila interventna preuzimanja kako bi se spasilo gradivo od propadanja (stečaj/prodaja/likvidacija poduzeća), ogovarajući popis bibliotečnih jedinica nije izrađen u

trenutku primopredaje. **Zbog toga stvarni broj naslova djela možemo samo pretpostaviti, a prema okvirnoj procjeni riječ je o još oko 1500 naslova i 50-tak stručnih časopisa.**

Zbog takvoga stanja postalo je nemoguće pronaći u razumnom roku sve naslove koje Arhiv posjeduje, a korisnici potražuju. (Broj naslova djela je stvarno veći od ovdje iskazanog – razlog opisan u odjeljku

Zahvaljujući razumijevanju Ministarstva kulture, Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Arhiva utvrđena su dostatna radna mjesta kako za obradu arhivskoga tako i za obradu bibliotečnog fundusa, no do danas Arhiv nije uspio dobiti i odobrenja za popunjavanje nekih, Pravilnikom definiranih, radnih mjesta. Stoga ćemo i u 2022. godini zatražiti suglasnost Ministarstva kulture za zapošljavanje dvoje novih stručnih djelatnika, računovodstvenog referenta i konačno, diplomiranog knjižničara.

10. INVESTICIJE

Izradit će se projekt energetske obnove staroga dijela zgrade Državnog arhiva u Sisku u Frankopanskoj ulici 21, uključujući projekt za ETICS sustav pročelja, za zamjenu postojeće drvene stolarije (ugrađene 1928. godine), zatim projekt zamjene vanjskih dijelova sustava grijanja /hlađenja objekta (plinski bojleri i chilleri) kao zamjene unutarnjih jedinica za dogrijavanje/hlađenje.

Ravnateljica:
Nela Kušanić, dipl. polit.

Klasa: 612-06/21-01/30
Urbroj: 2176-81-21-01
U Sisku, 01.07.2022.g.